

ÓÄÊ 541.64:546.65

Å.I. Ñí àâéí, È.Â. Ñóâî ðî âà,
Î.Â. Åàðí àâñéàÿ, Å.I. ï î êðî óñî â
Åëèýí èå ñî èåé ï åòàëëí â í à åâëè÷èí ó
ï î èåéóëýðí î é ï àññû ï î èëì åòëëí åòàëðèëàòà

I ài è èññéååí ááí û áééyí éy áí ááåí é ní eäé s-, p- è f-í áðåæééí á í áðééí áðåæéðéèåò, óáí í áðåòåðú í í èéí áðéçåöèé níñòååí á è íðéðí åú èí èöéèåòí ðí á í áåééè-éí ó í íéåééðéýðí í é í åññú í áðåçóþùååí ñý í í èéí áðééí áðåæéðéèåò. Á í áðééí áðåæéðéèåòå ðåñòåí ðýéé è ððéòòí ðåöåðåòåú èéðéy, ñåéí öá è áåðí í èy. Áñåáí ð ní eäé í áóñééí áéåí í ðéåééí áéüí ûí è ñåí éñöååí è í áðåçóþùéøñý í í ñéá í í èéí áðéçåöèé éí í í çéöéí í í ñó í áðåðé-åéí á, í áí ðéí áð: í í í Á : Li(I) – äíñòåòí ÷ í óí ðí - øí í ðí áí áéò ýéåééðé÷åñééé ðí é; í í í Á : Pb(II) – íñéååéyåò ðåäéåöéí í í á éçéö-åí èå; í í í Á: DCÝ (í áí ðéí áð, Eu(III)) – èí óáí ñéåí í éþí èí áñöéðó-þò [1].

Tí éeèl áðí Úa í àðaðéæðaé Í í eóð-áæe á çáí ayí -
 í Úo ñoâæéyí í Úo àí í óéao aéí ÷ í é ðáðí è-âñéhí é
 í í éeèl áðeçaoëéæ ðaðnðáí ðí a ððeðóðí ðaðoðaðoðí a
 í áðaæéí a ì áðeèl áðaæðeæðað a í ðeñðoñðoâæe
 eí eóæaðí ðí a í áðaæéñe áaíl çí eéa eée aéí èððeæa
 açí áæeçí l añéyí l í eéñéí ðú (ÁAÉ) [2]. Ëí oáí ðða-
 oðþ ní eáe a í l l l aðða ècí aíl yee aíl 2.80 l í eú/ë.

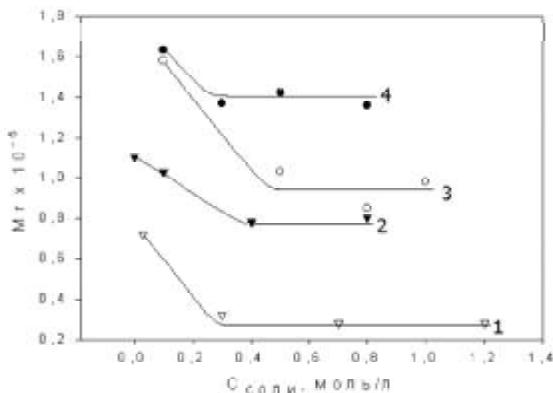
‘I I I Å äuäääëÿè èç ëi i i i çeöeí í üo i àoå-
ðeäeïä i i i åöi äeëä [3] ääi éí i é i +eñöé i é å
öeï öi öi öi å è àoåöi i å. I i eäedöyöi öp i añño
‘I I I Å i i ðäääëÿè äeñei çeï åöde ÷añee (ðañöäi -
ðeöäeü öeï öi öi öi , E = 4.8×10^{-5} ; α = 0.80;
 $\hat{O}$ = 20 ^N) [4].

Í 1̄éáéóéýðí àý ì aññá 1̄ 1̄ Á, í ðë í ðí ÷éó 1̄ áé-
í áéí áúó ñóñéí áèýó, óååéè÷éàååöny á ðýáó 1̄ àòåðé-
æéí á 1̄ 1̄ Á : Eu(III) – 1̄ 1̄ Á : Pb(II) – 1̄ 1̄ Á :
Li(I). Á óéáçai 1̄ 1̄ ðýáó 1̄ 1̄ éæååöny éí 1̄ ðæéí áoé-
í 1̄ 1̄ á ÷éñéí 1̄ áðåçóþùååí 1̄ ððéòòí 1̄ ðåöåðåò áéòé-

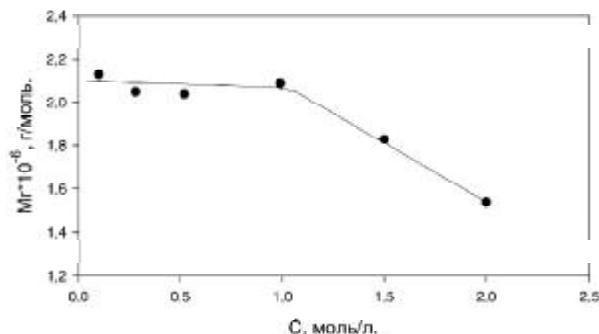
Í í à, óí áí üøàåðöñý ñëéï í í í ñòú níi eäé è aåðååðåöèè, í í í èæàåðöñý êí í óáí oððöøèÿ aéðeáí í í aðaçóþùèö áí áí ðí áí ûá ñåýçè aððí í í á ðòí ðà. Óéaçáí í í á aåé-ñòåéäá í ðøéååðåí í Úð Ðåéöñ í ðí á, í à í àø aåçéÿä, ní í -ñí áñòåðåð áðaçí áaí èþ níi eÿí e í áí áå í áúåí í Úð è í áí áå óñòí è-éàüñ níi eüååðí Úð í áí eí -åé, á ðå-çöøüðaðå -åáí í í í èæàåðöñý aéëÿýí èá níi eäé í à í ðí -oåññ í í eëí åðeçåöèè.

Óř á eí óáí óðáöeí í úo éðeáuó ðáçee-áí, tā-
í aéí aéy áñáó ñèñðóáí í ááéþþáðóný óí áí üøáí eá-
í tæáéðeyðí í éí àññú t l l Á n óááé-áí eáí eí-
óáí óðáöeè níí eé á eíí t í çéöeí í ííí l aðáðéèáé-
(ðen. 1-3). Nðááé-í ðe-í, t í ðáááéyþùnèo óðáðé-
ðáð eçí áí áí eý í tæáéðeyðí í éí àññú, t ðí aðeí
ñéááöþùnèá: óááé-áí eáí aíí eé áí aéá-áí í í áí
á í ðí óáññ níí eüááðaöeè í ííí aðá n ðíñðíí eíí-
óáí óðáöeè níí eé; ðáçee-í ay óñðí é-áí nòú è ðáç-
í að t áðáçóþùnèðóný níí eüááðí úo t áí eíí +áé eç-çá
ðáçí í éí t eáéññ t áðáçóþùáé níí t níí áí t nòé eá-
ðeí í í áí; t í áñðóáí eáí aáðí ýðí t nòé t aððñáá í eé-
í aðí í éí óáí e í a -ñðeöðað í t æðeöðað ðá n ðíñ-
ðíí eó eí í óáí óðáöeè è ð.á.

Äeëyí èå ñí ëåé ì åòàëëí â í à ååëë÷èí ó ì î ëåëóëyðí í é ì àññû...

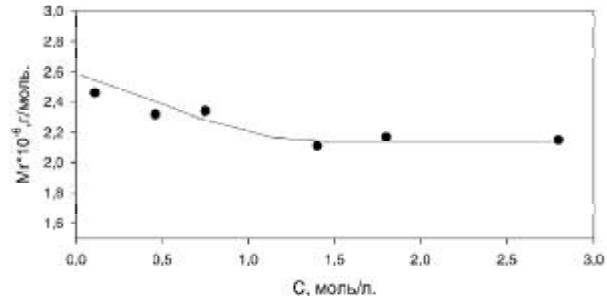

o.å. ðàçëè-÷-éy â êî èè-÷-åñòåâ åâî -÷-åñòèo è èô ðàç-
ì åðâ, i ðë ðàçëè-÷-íé êî í öáí ðåðöè è ðàçí-íé
öâî i åðàðóðâ. N ðíñòí i ñâî i åðàðóðû öâåéè-÷-
åâåöny âåðî yòí i ñòü i ðîí öâññî å âåçåâåðâååðè
ñî èè, i åðåñòðåèååðöny ñî èüåàðî àý i áî èî ÷-éa.
I åðâî å i ðëæî åèò è öâåéè-÷-áí èþ êî èè-÷-åñòåâ -÷-åñ-
òèo i ñâèòéèåðî ðâ å i i èè i åðèçòåí i é ñèñòåí å,
åðî ðî å - è èçì åí åí èþ åî èè i i i i åðâ, i å ò-÷-
åñòåðþùååí å ñî èüåàðåöè è ñî èè.

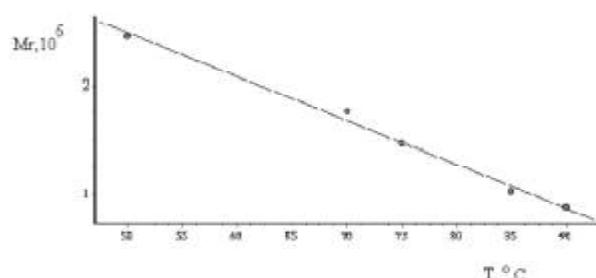

Đèn. 2. Çääññeli tñóu i tæåéoyði tæ i aññu T 1 1 A
tò eí i ñaå ððaøeë ððeøi ðäöåðaøa ñæéi ña,
eí eøeaøi ð ÄÄF ña i ñðaøðða 70 'N

êðâòì ðîì , ó-ëòûâáy áí ëåâ ñëááðþ ñééí í íñòü ððéó-
ðî ðàöåðàöåðà ëèòëý ê ñí ëüâàðàöè è í í ëåéó-
ëàí è í í í åðâ (ðéñ. 3).

Đèñ. 3. Çâåëñèí 1 ñòü åâéëè-éí û i 1 éééöéýðí 1 é i aññú
1 1 A 1 o éí oáí ððäoëè öðééðí ðäoëåðåòà eëëëéy,
éí eëéàðí ØÄÈ, oáí i ãðåòððá 70 i Ñ

Đèñ. 4. Çàâèñèì ñòü ååéè-éí ú ì íëåéöéýðí é ì àññû
||| Å ìø òåí j åðåòòðû

ñéo-åå ń å ń äeööeöeödî åáí ń ń áí ń l ń A, ñäýçai ń
ń óí áí üööáí èáí ńéí ńööe è ń ń áüööáí èáí ńööái áí è
ń ń éeèl áðeçäoëe. ń åaeþääål ày öái ń áðaöödî ày çä-
åeñèl ń ñöü ní ń öååöñöåöödö öanñööæäáí èyì ń áeëy-
í èe ń å ń öí öåéäáí èá ń öí öåññä ń ń éeèl áðeçäoëe åä-
öååööe í ń üöü ń öí öåññí åé è ń öí öåññí å ní éüäaööe.

Ååèè-èí à 1 1éåéöéyðí 1é è àññú çååèñèò 1ò
 i ðeðí äú eí èøèåðí ðå. 1 1éåéöéyðí ay è àññå
 1 1 1 Å, åuååéåí 1 1åí èç 1 áðåçöí å, nèí ðåçèðí ååí -
 1 úò å i ðeññóñòåèè ÅÅÈ, cí à-èðåæüí 1 åùøå, -åí
 1 1éåéöéyðí ay 1 àññå 1 1 1 Å, 1 1éó-åí 1 1åí å i ðe-
 ññóñòåèè i åðåéèñè ååí çí èèå. 1 åí ðeì åð, ö 1 áðåç-
 öí å n èí 1 óåí ðåðåòéåé ðòðéòòí ðåòåòåòå ååðí i ey
 å i ðåååéæå 0.35-0.80 1 1éü/ë å i åðåí 1 nèó-åå
 1 1éåéöéyðí ay è àññå ní ñòååéyåò ~1.40×10⁶,
 å åí åòí ðí 1 -~0.30×10⁶. 1 1éó-åí 1 úå ðåçöéüðå-
 ðóù 1 áúÿñí ýþoñý i åðåçí ååí èåí 1 åí üòåååí -åññéå

óóái òòðí â çàðíí æðáíí èý i í èèíi åðíí ûñ oóáií áé i ðéí i í -
ëèíi åðèçàðèéâ à i ðèñóðòñòâèéâ â èâ-åñòâåâ èí èòëè-
òí ðââ áí èåå óñòíí è-èâíi â i ðòëè-èåâ i ò i åðâéèñè
ááí çí èèéâ ÅÅÉ.

Èoàê, â ððaáí òá i ððeåââåáí û ððacööéüðaðóû èññéä-
âåâáí èý âeeýí èý ððacéè-÷í ûð ððaéòí ðí â í å åâéè-
÷éí ó i í èåééöéyðí i é i àññú Ì l l A, åùâåâæáí i í å-
éç i l åèðéøðí ååí i ûð ððeðòðí ððaðåðaðaðí è ååðí-
i èý, nñæí òá è èðøéy èí i í çëøðí i í ûð i àðåðéè-
éí å. Nñåéæáí i í ððaáí i èí ææí èå i åéèýí èè i å å-
éè÷éí ó i í èåééöéyðí i é i àññú Ì l l A è ðí å
éí ðí õåí ððaðøðí i í ûð çåâéñèí i ñòåðé i ðí oåññí å
ñí èüâåðaðøè è àðåðååðøè èñ èåé. Ì i èåçáí i, ÷òí
i ðí ååâåáí èå i í èè i åðeçåøè ððañðåí ðí å i í ððeñðò-
ñòåðè ÅÅÈ è i ðé åí èåå i èçéí è ðåí i åððåððå i i -
çåí èýðo i í èòð-åðò èí i í çëøðí i í ûð i àðåðéèåéü
ñ åí èåå åññí èí i í èåééöéyðí i é i àññí è i l l A.

E è ò å ð à ö ó ð à

1. Ââéóðéââðè Á.Á., Âââððéââð èí Á.Á., Âðâðí èí á Á.Á. ð è äð. Ðañçðéðâí éâ Õðí èðéí í àðüí Úð áâçí í æfí ñòðâé í í - èðéí àðí Úð í àðâððéâð èí // Ýéâéððí í áy í ðí Úðøéâí - í ñòðü. 1998. 1. 1–2.

2. I àéâð D.Á., Ñí àâðí Á.Í., I í èðí òñí á Á.Í., xðí à- öðéí à D.Á. I í èðí àððéçðâí Ùé ñí ñòðâá äey í í èðó-áí èý í ðí çðà-í Úð í í èðí àðí Úð í àðâððéâð èí: I àðâð í 180615 ÁÇ ÐÔ // ÁÈ. 1993. 1. 12.

3. Ñí àâðí Á.Í., I àéâð D.Á., I í èðí òñí á Á.Í., Áàðâ- èí à Á.Í. Ðââæâðéâð í áy è òâðí è-âñðâäy òñðí è-âðí ñòðü í í èðéí àððéí àðâððéâð ðâð, I í èðéððéðí ââðí í í èí àí è ðââðéâð çâí àðüí Úð yéâí áí ðí á // Áûññí èí I í èâéðéyðí Úð ñí ââðéâð áí èý. 1999. Ò. 41. 1. 4.

4. Òââð Á.Á. Òèçééí òðí èý í í èðí àðí Á.Á. 1. 1968.

5. Èââðí Á.Á. Ñí ñòðâá è ñòðí áí éâ èí í ðâðéí àððí í í è- ñòðâðú àéââðâðéâð èí I í èâéññí á Eu, Er, Tm è Yb á áâ- í í ðâðí è-âñðâð ðâðâðí ðâð: Áâðí ðâð. àëñ. ... èâí á. òðí í àðé. Áéâæâðéâð ñòðí èý. 1983.

6. Áóyí í á Á.Á., I àéâð D.Á., I í èðí òñí á Á.Í., Ñí à- àðí Á.Í. Ñí àéðâðâðüí Úð áññí èñðâà í í èðí àððéí àðâðâð- èâðâà, I í èðéððéðí ââðí í í èí àí è Nd³⁺ // Áûññí èí I í èâéðéyðí Úð ñí ââðéâð áí èý. 1999. Ò. 41. 1. 10.

7. Ñòðâí èðâðâð Á.Á., Áâðââðéâð Á.Á., Ñéí í èí - ñèéé Á.Á. I ñí I áûñ òðí èé áûññí èí I í èâéðéyðí Úð ñí ââð- í áí èé. I :: Òðí èý. 1966.